

عنوان مقاله:

طراحی معماری مسجد در تمدن اسلامی با رویکرد به متن قرآن کریم؛ معیارها و مولفه ها

محل انتشار:

هشتمین همایش بین المللی پژوهش های قرآنی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 41

نویسنده:

حسن ستاری ساربانقلی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز گروه معماری

خلاصه مقاله:

مسجد نمادی از تمدن اسلامی است. بهره گیری همزمان کاربردی های عبادی، نیایشی، آموزشی، فرهنگی، سیاسی در فضا سازی، مسجد، سبب گشته است تا سیمای مسجد با تنوع های عمده ای از لحاظ بصری و طراحی معماری در تمدن اسلامی برخوردار باشد علی رغم وجود بسترهای متنوع فرهنگی جهان اسلام، در راستای تدوین الگو یا الگوهای طراحی معماری مسجد، پایداری به ارزش های قرآنی و مفاهیم ذکر شده در متن قرآن کریم، مورد توافق و احترام همه تمدن اسلامی، قرار داشته است. در دوران معاصر، تدوین معیارها و مفاهیم برخاسته از متن جاودانه قرآن کریم در راستای پاسخگویی به الزامات طراحی معماری مسجد در تمدن اسلامی ضروری است. هدف پژوهش حاضر تحلیل و بررسی مهم ترین معیارها و مولفه های کالبدی در طراحی معماری مسجد، با رویکرد به متن قرآن کریم بوده است. قرآن کریم کتاب الهی مصون از خطا، دستورالعمل هایی جاودانه و نامحدود را برای بشر، در تمامی عرصه ها و اعصار، در متن خود جلوه گر ساخته است. پژوهش حاضر به شیوه تحلیل محتوا و با بهره گیری از ابزار مطالعات کتابخانه ای در شیوه ای توصیفی تحلیلی، به بررسی موارد طرح شده مسجد در متن قرآن کریم می پردازد. نتایج تحقیق، تدوین معیارها و مولفه های حاصل از تحلیل محتوای واژگان مسجد که در نه صورت و در بیست و هشت آیه قرآن کریم آمده است، جهت به کارگیری در طراحی معماری مسجد تمدن اسلامی بوده است. با تحلیل محتوای مضمون های مورد بررسی، مهم ترین معیارها و مولفه های طراحی معماری مسجد تدوین می گردد. راه حل های یافته شده و پاسخ داده شده به الگوی طراحی معماری مسجد با پیروی از مفاهیم قرآنی صورت های کالبدی متنوعی تحت الگوی معماری مسجد را می تواند پذیرا گردد. یافته های پژوهش حاضر می تواند در شکل گیری مولفه های سیمای کالبدی معماری مسجد بر مبنای مولفه های مطلوب قرآنی تاثیرگذار باشد.

کلمات کلیدی:

طراحی معماری، مسجد، قرآن کریم، تمدن اسلامی، مولفه های، معیارها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/967980>

